

Zkoušky z NMAI054, paralelka Y, zimní semestr 2008/2009

Obecné podmínky

Zkoušku mohou skládat pouze studenti, kteří mají předmět NMAI054 zapsaný v zimním semestru 2008/2009 a jsou zařazeni do paralelky Y. (Písemná část bude společná s paralelkou Z.)

Nutnou podmínkou ke skládání zkoušky je získání zápočtu – před písemnou částí zkoušky.

Zkouška se skládá z písemné a ústní části, písemná část předchází ústní části. Pokud student neuspěl u písemné části, neprospěl u tohoto termínu. (Pokud se student zúčastní písemky a neodevzdá ji, získal 0 bodů.) Pokud student uspěl u písemné části, skládá ústní zkoušku. Při druhém opravném termínu (tedy třetím termínu zkoušky) postupují k ústní zkoušce všichni studenti. Neprospěje-li student u ústní zkoušky, neprospěl u tohoto termínu.

Pokud student při ústní zkoušce neuspěje a absolvoval písemnou část s méně než 40 body, opakuje při opravném termínu písemnou i ústní část zkoušky. Pokud získal za písemnou část alespoň 40 bodů, může opakovat pouze ústní část zkoušky.

Během semestru se konají dvě dobrovolné bonifikační písemky. Každá z nich obsahuje tři příklady a za každý lze získat maximálně 5 bodů. Součet bodů z dobře vyřešených příkladů (tedy z příkladů, za které získal student alespoň 4 body) se započítává do hodnocení písemné části zkoušky (maximálně v počtu 20). Maximální počet bodů za písemnou část (zkoušková písemka+body z bonifikačních písemek) je 50 bodů.

Písemná část zkoušky

Písemná část zkoušky se skládá ze čtyřech příkladů, za které lze získat celkem 50 bodů. Příklady jsou vybrány z okruhu

- 1) Výpočet limity posloupnosti nebo limity funkce (10 bodů)
- 2) Vyšetření konvergence a absolutní konvergence řady (10 bodů)
- 3) Vypočet derivace funkce a jednostranné derivace v problémových bodech (10 bodů)
- 4) Průběh funkce (20 bodů)

Písemná část trvá 120 minut. Během písemky nelze používat mobilní telefony, kalkulačky ani jinou výpočetní techniku. Při písemné i ústní části zkoušky se student prokáže dokladem s fotografií. Student uspěje u písemné části, pokud součet bodů získaných za bonifikační písemky a za písemnou část zkoušky je alespoň 30 bodů.

Vzor zadání písemky

- 1) Spočtěte následující limitu

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left(\sqrt[3]{n^3 + \sqrt{n}} - \sqrt[3]{n^3 - 1} \right) \sqrt{3n^3 + 1}.$$

- 2) Vyšetřete konvergenci řady

$$\sum_{n=1}^{\infty} \sin\left(\frac{1}{n^2 + 1}\right) n^{\alpha}$$

a) pro $\alpha = 1$ b) pro libovolné $\alpha \in \mathbb{R}$.

- 3) Určete definiční obor, vypočtěte derivaci a jednostranné derivace pro funkci

$$g(x) = \sqrt{1 - e^{-x^2}}.$$

- 4) Vyšetřete průběh funkce

$$f(x) = \sqrt[3]{(x+2)^2} - \sqrt[3]{(x-2)^2}.$$

Ústní část zkoušky

Ústní část zkoušky se koná zpravidla následující den/dny po části písemné. Student si vylosuje sadu čtyř otázek. Po zhruba 30 minutách na přípravu začíná zkoušení. Pokud nemá student ještě nějaké otázky vypracované, tak dostane po prozkoušení již připraveného čas na jejich dokončení. K vypracování odpovědí nelze používat jiné pomůcky než psací potřeby. Odpovědi jsou zhodnoceny a obodovány zkoušejícím.

Skladba otázek a počty bodů :

- 1) Klíčový pojem (neboduje se)
- 2) Tři definice nebo znění věty (každá otázka za 5 bodů)
- 3) Lehká věta a důkaz (5 bodů za znění a 10 bodů za důkaz)
- 4) Těžká věta a důkaz (5 bodů za znění a 15 bodů za důkaz)

Seznamy klíčových pojmu, definic, lehkých a težkých vět budou k dispozici na konci semestru. Za nezbytnou součást znalosti definic, respektive vět, se považuje jejich porozumění a schopnost je používat.

Vzor zadání otázek

- 1) Spojitost funkce v bodě zleva (0 bodů)
- 2) Limita posloupnosti, supremum množiny, věta o aritmetice pro limity posloupností (15 bodů)
- 3) Lagrangeova věta (15 bodů)
- 4) Heineho věta (20 bodů)

Celkové hodnocení zkoušky

- 1) Nezbytnou podmínkou ke složení zkoušky je znalost klíčového pojmu.
- 2) Student složí zkoušku, pokud získá alespoň 30 bodů z písemné zkoušky, alespoň 30 bodů z ústní zkoušky a prokáže znalost klíčového pojmu.
- 3) K celkovému hodnocení známkou výborně je potřeba získat alespoň 90 bodů, z toho alespoň 30 bodů za písemnou a alespoň 30 bodů za ústní část.
- 4) K celkovému hodnocení známkou velmi dobře je potřeba získat alespoň 75 bodů, z toho alespoň 30 bodů za písemnou a alespoň 30 bodů za ústní část.

Seznam klíčových pojmů

- supremum, infimum
- limita posloupnosti (vlastní i nevlastní)
- konvergentní (divergentní) řada
- okolí včetně nevlastních bodů, jednostranná a prstencová okolí
- (vlastní i navlastní) limita funkce včetně jednostranných ve vlastním i nevlastním bodě
- spojitost funkce v bodě (i jednostranná)
- extrémy funkce (všechny typy)
- derivace funkce v bodě
- inflexní bod
- funkce konvexní a konkávní

Definice

- zdola omezená, shora omezená nebo omezená množina
- posloupnost reálných čísel
- zdola omezená, shora omezená nebo omezená posloupnost
- neklesající, nerostoucí, rostoucí, klesající posloupnost
- vybraná posloupnost
- konvergentní, divergentní posloupnost
- rozšířená reálná osa
- limes superior, limes inferior
- částečný součet řady
- absolutně konvergentní řada
- funkce jedné reálné proměnné
- zdola omezená, shora omezená nebo omezená funkce
- neklesající, nerostoucí, rostoucí, klesající funkce
- sudá, lichá, periodická funkce
- složená funkce
- prostá funkce, inverzní funkce
- spojitost funkce na intervalu
- obecná mocnina a^b
- druhá derivace funkce v bodě
- ryze konvexní a ryze konkávní funkce
- asymptota funkce

Lehké věty

Upozornění: zde jsou jen věty, které jsme měli s důkazem. Znění budu zkoušet i u vět, které jsme nedokazovali, viz přehled probrané látky.

- iracionality $\sqrt{2}$
- Bernoulliova nerovnost
- o existenci infima
- Archimédova vlastnost
- hustota $\mathbb{Q}$ a $\mathbb{R} \setminus \mathbb{Q}$
- jednoznačnost vlastní limity posloupnosti
- omezenost konvergentní posloupnosti
- o limitě vybrané posloupnosti
- limita a uspořádání
- o dvou strážnících
- o limitě součinu omezené a mizející posloupnosti
- limita typu $A/0$
- o limitě monotonné posloupnosti

- nutná podmínka konvergence řady
- linearita řad
- srovnávací kritérium konvergence řad
- limitní srovnávací kritérium konvergence řad
- Cauchyovo odmocninové kritérium konvergence řad
- d'Alambertovo podílové kritérium konvergence řad
- Bolzano-Cauchyho podmínka pro konvergenci řad
- vztah konvergence a absolutní konvergence
- Leibnitzovo kritérium konvergence řad
- o jednoznačnosti limity funkce
- limita funkce a omezenost
- o aritmetice limit funkcí
- o dvou strážnících pro funkce
- spojitost funkce a omezenost
- vztah derivace a spojitosti
- derivace inverzní funkce
- Fermatova věta
- Rolleova věta
- Lagrangeova věta o střední hodnotě
- derivace a limita derivace
- o vztahu derivace a monotonie
- tvar asymptoty

Těžké věty

Upozornění: zde jsou jen věty, které jsme měli s důkazem. Znění budu zkoušet i u vět, které jsme nedokazovali, viz přehled probrané látky.

- o n -té odmocnině
- aritmetika limit posloupností
- vztah limity, limes superior a limes inferior
- Bolzano-Weierstrass
- Bolzano-Cauchyho podmínka pro posloupnosti
- kondenzační kritérium konvergence řad
- Abel-Dirichletovo kritérium konvergence řad
- Heineho věta
- limita složené funkce
- Darbouxova vlastnost spojité funkce
- spojitost funkce a nabývání extrémů
- o inverzní funkci
- aritmetika derivací
- derivace složené funkce